

Департамент освіти
Полтавської міської ради

Гімназія №8 імені Панаса Мирного Полтавської міської ради

Ірина КОЗІНА

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ
ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

м. Полтава

2022

І.О. Козіна Актуальні аспекти впровадження Державного стандарту базової середньої освіти. Полтава, 2022, 64 с.

Козіна І.О.

Учитель англійської мови

Гімназії №8

імені Панаса Мирного

Полтавської міської ради,

спеціаліст вищої категорії,

старший вчитель,

педагогічний стаж – 19 років.

Рецензенти:

Якименко Ю.Д., вчитель української мови та літератури, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель, керівник шкільної професійної спільноти учителів суспільно-гуманітарних дисциплін.

Кірічек Т.В., консультант ЦПРПП Полтавської міської ради.

У методичному посібнику аналізуються актуальні шляхи створення умов для компетентної освіти, особистісного розвитку та самореалізації здобувачів освіти при реалізації Державного стандарту базової середньої освіти:

- акцентується увага на доцільності формування умінь критично мислити, розглядаються сучасні технології для впровадження методики критичного мислення;
- конкретизовано окремі теоретичні положення та практичне застосування таксономії Блума як ефективного засобу розвитку високого типу мислення;
- проводиться порівняльний аналіз видів оцінювання навчальних досягнень учнів, розглядаються переваги формувального оцінювання;

У додатках міститься власний контент: розробки уроків з використанням таксономії Блума та технологій розвитку критичного мислення учнів.

Посібник може бути використаний учителями англійської мови та студентами педагогічних університетів при теоретичній підготовці та практичній діяльності по впровадженню Державного стандарту базової середньої освіти

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ І. ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	7
1.1. Критичне мислення – одне з основних наскрізних умінь випускника XXI століття	7
1.2. Складники та характеристики критичного мислення	8
1.3. Етапи уроку з використанням технології розвитку в учнів критичного мислення	10
1.4. Ефективні вправи для впровадження технології критичного мислення..	12
РОЗДІЛ 2. ЗАСТОСУВАННЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	28
2.1. Теорія розвитку навичок мислення	28
2.2. Зміст та характерна діяльність рівнів освоєння матеріалу	29
2.3. Практика застосування класифікації рівнів мислення у освітньому процесі	31
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ КОМПЕТЕНТІСНОЇ ОСВІТИ.....	36
3.1. Види оцінювання у сучасній дидактиці	36
3.2. Основні завдання та характеристики формувального оцінювання	38
3.3. Сучасні техніки формувального оцінювання	40
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49
ДОДАТКИ	51

ВСТУП

Learning without thought is labor lost;

Thought without learning is perilous.

Confucius

Видатному американському мислителю Д. Дьюї належить твердження про те, що фундаментальна мета сучасної освіти полягає не у тому, щоб просто надавати інформацію учням, а у тому, щоб виховувати вмотивовану, ініціативну особистість, орієнтовану на успіх і кар'єру, побудову та реалізацію свого професійного і життєвого шляху, розвивати критичний спосіб мислення. Освіта орієнтована на майбутнє, яке не може бути наперед визначеним, а отже першочерговим завданням є розвиток тих умінь і навичок мислення, що дають змогу адекватно оцінювати нові обставини й формувати стратегію подолання проблем, які можуть виникнути.

Потреба суспільства в особистості, що володіє зазначеними якостями мислення зумовлює надзвичайну **актуальність теми** методичного посібника, адже досить ефективним способом досягнення цієї мети є використання в освітньому процесі технологій формувального оцінювання та критичного мислення як компонентів формування ключових компетентностей випускника XXI століття.

Мета даного методичного посібника – допомогти вчителю закладів загальної середньої освіти ефективно організувати продуктивну навчально-пізнавальну діяльність учня, що забезпечує реалізацію його потенціалу та саморозвиток, дає можливість отримати ефективний самостійний досвід вивчення та використання англійської мови в практичних різних ситуаціях і умовах життя.

Основні завдання:

➤ акцентувати увагу на важливості розвитку наскрізних умінь на всіх етапах уроку англійської мови;

- розкрити сутність технологій формувального оцінювання, критичного мислення та таксономії Блума як ефективних методик компетентнісної освіти;
- продемонструвати алгоритми втілення технологій під час виконання актуальних вправ.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання зібраних теоретичних матеріалів та завдань, розроблених автором, вчителями англійської мови та студентами педагогічних університетів при вивченні сучасних методик викладання.

РОЗДІЛ 1.
АКТУАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ
КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1.1. Критичне мислення – одне з основних наскрізних умінь випускника XXI століття

Сучасні освітяни прагнуть змінити практику своєї роботи, щоб сприяти активному навчанню учнів і розвитку в них критичного мислення. Вони хочуть, щоб учні не просто запам'ятовували матеріал з предмету, а запитували, досліджували, творили, вирішували, інтерпретували зміст матеріалу, вірогідно, ще й дискутували за ним. Таке навчання сьогодні вважається «найкращою практикою».

Дослідження показують, що саме на активних заняттях – якщо їх орієнтовано на досягнення конкретних цілей і добре організовано – учні часто засвоюють матеріал найбільш повно і з користю для себе, тобто вони думають про те, що вивчають, застосовують це в ситуаціях реального життя або для подальшого навчання й можуть продовжувати вчитися самостійно.

Навчання, результати якого можна використати, причому протягом значного часу, - це набагато ефективніший шлях використання часу та праці педагога і ресурсів суспільства, аніж навчання, що залишає учнів пасивними, стомлює учителя одноманітністю і результати якого швидко забуваються, оскільки вони не використовуються на практиці й не розвиваються.

У середині минулого століття швейцарський психолог Ж. Піаже продемонстрував, що ми вчимося, осмислюючи світ у термінах тих понять, якими вже володіємо. У процесі осмислення, усвідомлення оточуючого світу ми змінюємо старі поняття, і таким чином ще більше збагачуємо свою здатність усвідомлювати наші контакти зі світом у майбутньому. Наприклад, перш ніж учні зможуть сприймати інформацію на уроці, присвяченому відкриттю Нового Світу в 1492 р., необхідно, щоб у них були знання про географію світу, про важливість торгівлі й про культуру Європи кінця XV століття. Пізніше,

після вивчення відкриття Нового Світу, у них з'являться більш глибокі уявлення про географію, торгівлю та зміни в культурі внаслідок взаємовпливів. Ці збагачені поняття і уявлення підготують учнів до легкого сприйняття подальших тем, матеріал яких пов'язаний з цими питаннями.

У 70-80-тих роках ХХ ст. когнітивні психологи Нейзер, Андерсон та Пірсон поширили ідеї Ж. Піаже і на методику викладання. Оскільки учні можуть пізнати щось лише використовуючи набуті знання (навіть коли деякі їхні поняття й уявлення не цілком правильні – тому що неповні або відбивають передсуди), педагогам варто починати урок, з'ясовуючи, якими поняттями володіють учні, і готувати їх до навчання, ставлячи питання й додаючи нове до тих уявлень, що у них вже є. Зважаючи на те, що учні вчать лише осмислюючи – тобто досліджуючи й ставлячи питання – вчителі мають заохочувати їх задавати питання. А оскільки цьому вмінню можна вчитися, то педагог повинен показувати учням, як задавати питання (брати під сумнів інформацію, шукати та вивчати її тощо). Нарешті, оскільки сама дія навчання змінює наші старі ідеї і розширює здатність пізнавати нове, то вчителям варто залучати учнів до рефлексії того, чого вони навчилися, дослідження причин і наслідків, пошуку можливостей його корисного застосування і модифікації старих уявлень про вивчену тему.

1.2. Складники та характеристики критичного мислення

Критичне мислення – (дав.-гр. *κρίτικὴ τέχνη* — «мистецтво аналізувати, судження») – це наукове мислення, головна риса якого полягає в ухваленні ретельно обміркованих та незалежних рішень. Найбільше йому притаманні такі властивості, як усвідомленість та самовдосконалення.

Критичне мислення іноді називають ще і «спрямованим мисленням» [11; с. 36]. Р. Пауль, американський спеціаліст із теорії та практики навчання критичного мислення, дає таке визначення цього поняття: «Критичне мислення – це організоване, раціональне, цілеспрямоване мислення, яке вміло переслідує мету мислення в певній галузі знань або інтересів людини. Це

мислення про мислення, коли людина розмірковує з метою вдосконалення свого мислення» [12, с. 17].

Український науковець О.В. Тягло трактує критичне мислення як «активність розуму, спрямовану на виявлення й виправлення своїх помилок, точність тверджень і обґрунтованість міркувань». Він стверджує, що «критичне мислення впливає з усвідомлення невідворотності оман і помилок у людському пізнанні. Воно є специфічним видом рефлексії, яка спирається на знання елементарної логіки й відповідних конкретних наук» [3, с. 18].

Дослідниця А.І. Ліпкіна вважає: «Критичність мислення полягає в умінні індивіда суворо оцінювати свої думки та сторонні впливи, виявляти в них сильні та слабкі аспекти, не розглядати як істину кожну здогадку, а піддавати її сумніву й перевірці» [3, с. 27].

О.І. Пометун визначає критичне мислення як «здатність людини усвідомлювати власну позицію з того чи іншого питання, вміння знаходити нові ідеї, аналізувати події й оцінювати їх, приймати ретельно обдумані, зважені рішення стосовно будь-яких думок і дій» [11, с. 29].

Отже, критичне мислення – це процес аналізу, синтезування й обґрунтовування оцінки достовірності інформації; властивість сприймати ситуацію глобально, знаходити альтернативи; здатність займати свою позицію на основі фактів й аргументів, коректно застосовувати отримані результати до проблем і приймати зважені рішення.

Це процес, який найчастіше починається з постановки проблеми, продовжується пошуком та осмисленням інформації, закінчується ухваленням рішення щодо розв'язання поставленої проблеми.

Складники критичного мислення:

- допитливість і бажання досліджувати
- постійне занурення у процес дослідження
- базове скептичне ставлення
- поцінювати гарну аргументацію
- гнучкість і неупередженість

Виділяємо наступні характеристики критичного мислення:

- самостійність. Мислення стає критичним, тільки якщо має індивідуальний характер.
- постановка проблеми. Лише розв'язання поставленої проблеми стимулює людину мислити критично.
- ухвалення рішення. Оптимальний розвиток поставленої проблеми – кінцевий етап критичного мислення, його результат.
- чітка аргументованість. Кожна проблема може мати декілька розв'язань, тому рішення має бути підкріплене вагомими, переконливими, власними аргументами.
- соціальність. Людина доводиться своєю позицією людина у спілкуванні, змінює позицію – під час диспуту, дискусії.

1.3. Етапи уроку з використанням технології розвитку в учнів критичного мислення

Урок з використанням технології розвитку в учнів критичного мислення будується за таким алгоритмом.

1. Вступна частина або виклик (фаза актуалізації, передбачення за теорією Ж. Піаже).

Кожен урок розпочинається з етапу актуалізації, під час якої учитель пропонує учням завдання, що сприяє тому, щоб вони освіжили у пам'яті наявні знання, вміння, роздумували і ставили запитання з теми, яку починають вивчати.

На етапі актуалізації учні разом з учителем:

- освіжають раніше набуті знання, уявлення, уміння;
- проводять інвентаризацію цих знань (у тому числі, помилок);
- зосереджують увагу на темі;
- створюють контекст для сприйняття нових ідей;

Створивши фундамент для побудови нових знань, умінь і стосунків, вчитель оголошує тему уроку і його передбачувані результати, прагнучи до

того, щоб школярі усвідомили свої власні цілі навчання. Вступна частина, як правило займає 5-7 хвилин уроку.

2. Основна частина або осмислення (фаза побудови знань за теорією Ж. Піаже)

Активна діяльність учнів з дослідження, осмислення матеріалу, пошуку відповідей на раніше поставлені питання, постановка нових питань і пошук відповідей на них. Саме на цьому етапі учні за допомогою вчителя:

- порівнюють свої очікування з тим, що їм реально пропонують вивчити;
- експериментують, пробують зробити на практиці що-небудь з того, чому вчать, виходячи з наявних уявлень, знань, умінь, незалежно від того, чи є вони достатніми;
- аналізують отриманий досвід;
- переглядають свої очікування і висловлюють нові;
- виявляють головне, осмислюють теоретичні ідеї, концепції;
- відстежують хід власних думок;
- роблять умовиводи про матеріал;
- пов'язують зміст уроку з особистим досвідом;
- задаються питаннями про зміст уроку;
- відпрацьовують уміння і стратегії мислення;

Це основний етап уроку, на який відводиться до 30-35 хвилин (з 45-хвилинного уроку).

3. Заключна частина або рефлексія (фаза консолідації за теорією Ж. Піаже)

До кінця уроку, коли учні зрозуміли його ідеї й виконали вправи для формування умінь. Необхідно подумати про те, що вони дізналися, чому навчилися, запитати себе, що це означає, як це змінює їх бачення і як вони можуть це використовувати.

Цей третій етап уроку — етап рефлексивної діяльності школярів, найважливіша фаза для розвитку критичного мислення, яке рефлексивне за своєю природою.

На цьому етапі учні разом з учителем:

- узагальнюють основні ідеї;

- інтерпретують ці ідеї;
- обмінюються думками;
- висловлюють особисте ставлення;
- апробують ці ідеї;
- оцінюють набуті знання;
- ставлять перед собою додаткові запитання.

1.4. Ефективні вправи для впровадження технології критичного мислення

Найбільш успішними є заняття, на яких учнів заохочують думати самостійно і критично мислити. Критичне мислення дозволяє обмірковувати власні думки й причини появи тієї чи іншої точки зору. Це означає, що ми обдумуємо те, яким чином приходимо до наших власних рішень або розв'язуємо завдання, проблеми. Це означає також, що наші думки свідомо спрямовані на певну мету.

На заняттях англійської мови у 5-9 класах на кожному етапі уроку використовую наступні елементи технології критичного мислення.

Етап «Виклик»

Варто сконцентруватися на вправах розминки/ розігріву(warming-up). Для того щоб навчатися, учні повинні бути емоційно готові «йти на ризик». Психологи нагадують нам, що найбільш легко навчання відбувається в психологічно «безпечному» середовищі. Це означає, що учні будуть почувати себе достатньо вільно, щоб відповідати на питання, ставити нові питання й висловлювати власні думки, не боячись, що вони будуть «виглядати нерозумними»; у них буде бажання працювати разом і надавати один одному підтримку при виконанні навчальних завдань.

Такі вправи краще виконувати в групах з 20 учнів або менше. Можна також спробувати виконувати їх завдання одночасно в кількох малих групах.

Якщо дозволяє погода, більшість вправ добре проводити на свіжому повітрі, де більше місця для їхнього виконання.

Полювання за «скарбами»

Крок 1. На великому аркуші паперу напишіть: «Find the person, who:

- 1) is an only child in the family
- 2) has an unusual hobby
- 3) knows a good joke
- 4) лівша
- 5) speaks two or more languages

Крок 2. Попросіть учнів взяти листок паперу й накреслити на ньому таблицю з шістьма пронумерованими клітинами. Дайте 5-7 хвилин походити по класу й зібрати підписи двох чоловік у кожену клітину - які задовольняють відповідним критеріям.

Таємні таланти

Крок 1. Роздайте маленькі аркуші паперу й попросіть учнів написати щось одне, що їм подобається робити, і чого інші учні ймовірно не знають.

Крок 2. Зберіть листочки, перемішайте їх і роздайте їх учням, намагаючись, щоб ніхто не одержав свій власний листок.

Крок 3. Учні ходять по класу й намагаються знайти того учня, у якого є цей прихований талант.

Дві правди, одна брехня

Крок 1. Попросіть кожного учня написати про себе три речі – як найбільше ви любите проводити час, обов'язки, які доводиться виконувати вдома і т.п. Два з цих трьох тверджень мають бути правдивими, а одне – ні. При цьому брехня має бути схожа на правду, а правдиві твердження мусять бути трохи дивними.

Крок 2. Інші учні класу (або малої групи) повинні догадатися, яке із тверджень є помилковим.

Павутиння

Ця вправа допомагає включити всіх у співтовариство і почуття спільноти через практику активного слухання.

Крок 1. Попросіть учнів сісти в одне велике коло.

Крок 2. Поясніть, що під час виконання цієї вправи в кожного учня буде можливість назвати своє ім'я й розповісти про себе щось особливе. Дайте їм одну хвилинку на те, щоб вирішити, що вони скажуть про себе.

Крок 3. Попросіть одного учня почати, сказавши своє ім'я й щось про себе (наприклад, «Мене звать Ганна й у мене чудова пам'ять»). Потім попросіть його міцно взятися за кінчик довгої мотузки (вовняної пряжі), а весь клубок перекинути (або перекотити по підлозі) кому-небудь навпроти в колі. Запропонуйте учням продовжувати цей процес доти, поки не висловляться всі (якщо хтось не хоче говорити, він має право сказати «пропускаю») і поки не утвориться свого роду «павутина» зв'язків з пряжі.

Кола по воді

Вправа є доречною для активізації знань учнів та їх мовленнєвої активності на стадії виклику. Опорне слово (досліджуване поняття, явище) записується в стовпчик і на кожен букву підбираються іменники (дієслова, прикметники, стійкі словосполучення) до досліджуваної теми.

По суті це невелике дослідження, яке може початися в класі і мати продовження вдома.

Наприклад, до теми уроку: «Speaking about seasons and the weather» добираємо наступний лексичний ряд іменників

Wind

hurrican**E**

Autumn

hea**T**

Nail

summEr

fRost

Таблиці «К-W-L» («ЗаХід:Знаємо- хочемо дізнатися-дізналися»)

Це графічний організатор, який допомагає здобувачам освіти організувати інформацію перед, під час та після уроку.

What do you Know about the topic?	What do you Want to know ?	What have you Learned ?

Пропонуємо учням відповісти на запитання:

- що ви знаєте про цю тему? Учні можуть робити це самостійно або в невеликих групах (1 стовпчик).
- що ви хочете знати про цю тему? Для легшої актуалізації можна поставити шість питань (Хто? Що? Де? Коли? Чому? Як?).
- що ви дізналися (у кінці уроку або теми)? Під час роботи учні можуть переглядати свої таблиці К-W-L, додаючи інформацію до стовпчика 3 поступово.

Після спільного обговорення колонок 2 і 3, виникає поштовх до подальшого пошуку нової інформації самостійно – до наступного заняття.

Асоціація

Застосовується для визначення теми уроку, розвиває уяву та інтуїцію. Учні висловлюють свої асоціації щодо теми. Обговорення має відштовхуватися від якогось узагальнюючого слова, наприклад, SMOG для теми Air Pollution.

Товсті/тонкі питання

Це вид опитування за певною тематикою (питання готуються заздалегідь).

«Тонкі» питання передбачають відповідь лише «так чи ні» і починаються, наприклад, так: Who...? When...? Where...?

«Товсті» питання вимагають розгорнутої відповіді – з аналізом, синтезом, порівнянням, оцінкою. Наприклад: What if . . . ? Why did . . . ? How do you know . . . ? What caused . . . ? How can you prove . . . ? Why do you think . . . ? How can you support that? Can you think of another way to . . . ?

Іншою назвою технології є «запитання низького і високого рівня»

Дерево припущень

Підходить для прогнозування або обговорення розвитку якогось явища у майбутньому.

Учні озвучують свої ідеї та спільно створюють «дерево передбачень», де стовбур – задана тема, гілки – передбачення (я думаю, що ...; ймовірно, що буде так...), а листочки– аргументи на користь тверджень.

Етап «Осмислення»

INSERT

Інтерактивна система запису для ефективного читання й розмірковування (від англійських слів: I – interactive, N – noting, E – efective, S – system, R – reading and T – thinking) –розмітка тексту під час читання й обдумування, що дозволяє значно активізувати процес сприйняття інформації та підвищити його ефективність.

Метод допомагає усвідомлювати текст, виділяти в ньому відоме, невідоме, цікаве, «сортувати» матеріал. Уважне «читання з маркуванням тексту» допомагає учням аналізувати текст у процесі читання та використовувати результати цього аналізу залежно від навчальних завдань:

виділення головного, розуміння логіки тексту, привернення уваги до понять, зв'язків тощо.

Учні читають текст і ставлять відповідні позначки біля окремих слів/фраз:

+ I know this

- I don't know this

? I was surprised

! I'd like to know more about this

Учні можуть заповнити таблицю, записавши фрази/слова/речення, що їх зачепили, у відповідну колонку:

+	-	?	!

«6 капелюхів»

Учні об'єднуються в команди (або це можуть бути окремі ролі для 1 людини), кожна з яких отримує свого «капелюха». Колір капелюха вказує на тип завдання:

білий капелюх – розкажіть про тему лише у фактах і цифрах;

- жовтий капелюх – подумайте, чому ... (далі йде якесь питання, що стосується фундаментальних основ теми, яку досліджує клас);

- чорний капелюх – доведіть, що ... (у рамках теми);

- червоний капелюх – подумайте, який емоційний стан може викликати в нас ця тема (або якийсь її ключовий елемент);

- зелений капелюх – подумайте, як використати тему/її елементи, щоб це зробило наше життя радіснішим?/ які позитивні моменти має ця тема?

- синій капелюх – узагальніть висловлювання всіх попередніх груп капелюхів/підсумуйте, що корисного та нового ми дізнались у результаті цього завдання.

A coffee house is getting a growing number of complaints from customers as they are having to wait too long for their coffee – how can they solve this problem?

Joe, the current store manager has a team of eight people who work in a variety of roles. As the shop is closed on a Sunday Joe has asked the team to come together for a problem-solving exercise.

Blue Hat

- The problem is that there are complaints and continued customer dissatisfaction is not good for repeat business and reputation
- We are trying to improve customer satisfaction and reduce complaints by improving the speed at which we are able to make coffee
- The benefits of solving the problem are improved reputation and more business
- The most effective way to solve the problem could be to get a new, improved and faster coffee machine, address the process for making coffee as it is currently inefficient etc.

White Hat

- How many complaints are we getting that relate to the problem of waiting times and the speed at which we can serve coffee?
- How long does it currently take to make a coffee?
- Can it be done quicker?
- Do solutions exist and if they do, what impact could they have on speed?
- What is the cost of possible solutions?

Green Hat

- What are we missing? Can we fundamentally change the way we make coffee?
- Is there a coffee machine that can make coffee quicker than our current machine?
- What are other coffee shops doing and how can we do it better/different?

Yellow Hat

- What are the ways in which this idea can improve our speed in making coffee?

- What are all the positive outcomes that can come from this idea, in addition to reducing complaints and speeding up coffee production?
- What are the reasons why we should implement this idea?

Red Hat

- What things could go wrong?
- What does my gut tell me about why this won't work?
- Is this idea too expensive, too much work, already dismissed?
- Why don't I like this idea?

Black Hat

- Will this go wrong in practice?
- Are there ways to mitigate the things that could go wrong?
- Is there any evidence to say that something will go wrong?
- Is the reason I have for not liking this idea a valid one?

Логічний ланцюжок

Учням дається завдання, де є уривки з тексту, цитати, факти, події, визначні персони – усе це потрібно поєднати або записати в хронологічному порядку, згідно з логікою.

Лінія цінностей

Технологія рекомендується для того, щоб виявити думки учнів з таких проблемних питань, де можливі різні відповіді (тобто можливі різні ступені згоди або незгоди з якоюсь заявою чи твердженням).

«Лінія цінностей» призначена, щоб привернути увагу учнів до якогось проблемного питання й допомогти їм вирішити, що вони думають з цього приводу; усвідомити, що з одного і того самого питання можуть бути різні думки; а також зайняти позицію з приводу питання й уміти сформулювати свої аргументи на користь своєї думки.

Роботу з учнями будуємо за наступною схемою:

Крок 1: Вчитель ставить запитання всьому класу. Це повинно бути таке питання, яке допускає різні думки щодо відповіді - від упевненого «так» до впевненого «ні». Таким питанням може бути, наприклад: «Що більш важливо: збереження навколишнього середовища чи задоволення насущних сьогоденних потреб людей?»

Крок 2: Кожний учень самостійно обмірковує це питання й, можливо, записує свою відповідь.

Крок 3: Вчитель і один учень стають у протилежних кінцях класу. Кожний з них стверджує крайню позицію з цього проблемного питання: їхні твердження діаметрально суперечать одне одному.

Крок 4: Учням пропонується зайняти місце десь уздовж уявної лінії між цими двома крайніми позиціями, відповідно до того, з яким із цих крайніх полюсів вони більш згодні.

Крок 5: Вчитель нагадує учням, щоб вони обговорили з учнями, які стоять поруч, свої відповіді на дане питання – для того, щоб переконатися, що вони стоять разом з тими, хто розділяють їхню точку зору. Якщо з'ясується, що їхні точки зору відрізняються, то їм необхідно пересунутись в той чи інший бік.

Крок 6: Учні можуть продовжити обговорювати свої відповіді з учнями, що стоять по обидві сторони від них.

Крок 7: Вчитель просить, щоб один учень від кожної групи сформулював позицію цієї малої групи з даної проблеми. Після заяви кожної групи вчитель запрошує всіх бажаючих змінити свою позицію, перейти на інше місце.

Ефективність групової роботи безсумнівна, якщо вона правильно, чітко і доцільно організована.

Метод кооперативного навчання «Один залишається- троє йдуть», використовується для того, щоб у великому за складом класі за короткий час багато учнів могли поділитись своїми ідеями. Перевагою цього методу є те,

що на учнів покладається відповідальна роль - вони опиняються в ролі експертів, які надають інформацію іншим.

Метод добре працює в «домашніх» групах з 4 – 5 чоловік. Необхідно, щоб у кожної групи були папір і олівці – щоб вони могли вести записи, а також, щоб у кожного учня окремо теж були папір і олівець – щоб учні могли записати ті ідеї, про які вони дізнаються в інших групах.

Крок 1. Учні знаходяться у своїх звичайних («домашніх») групах з 4-5 чоловік.

Крок 2. Вчитель нумерує столи по ходу годинникової стрілки. Він також просить учнів у кожній «домашній» групі розрахуватися від одного до чотирьох або до п'яти.

Крок 3. Учні пропонуються питання для обговорення.

Крок 4. Після того як вони попрацюють над завданням протягом, скажімо, 15 хвилин, вчитель просить всіх учнів з номером «один» підвестися й потім перейти за наступний (по зростанню числа) стіл: тобто від стола з номером «один» – за стіл «два»; від стола «два» – за стіл «три» і т.д.

Крок 5. Коли всі учні з номером «один» перейдуть за нові столи, вчитель просить підвестися всіх з номером «два». Їм треба перейти від стола з номером «один» за стіл «три», від стола «два» – за стіл «чотири» і т.д. Учні з номером «три» переходять через два столи на третій від них, рахуючи від стола «один» – за стіл «чотири» і т.д. Учні з номером «чотири» або «п'ять» повинні залишитися за своїми первісними столами.

Крок 6. Вчитель просить учнів, що прийшли за нові столи, провести інтерв'ю з учасником первісної групи, який залишився за цим столом, й дізнатися в нього, як ця група відповіла на запитання. Вони ведуть записи й готуються доповісти про ці відповіді за своїм власним столом. Учень, що залишився за своїм власним столом, повинен якомога більш чітко пояснити відповіді своєї групи на це питання.

Крок 7. Через п'ять або шість хвилин попросіть всіх повернутися за свої первісні столи й доповісти, чого вони дізнались за іншими столами. У кожного

учня повинно бути в розпорядженні три хвилини, щоб доповісти про те, чого він дізнався.

Завдання із застосуванням методу «Один залишається /Три йдуть» може бути цікавим для учнів, оскільки воно дає їм можливість порухатися, поспілкуватися з іншими учнями. Учням подобається, коли в них беруть інтерв'ю, їм також подобається розповідати за своїми столами друзям по «домашній» групі про те, чого вони дізналися при відвідуванні інших груп.

4. Рефлексія

Алфавіт

Учні отримують завдання написати якнайбільше фактів про тему навчання, при цьому кожне слово - факт має починатися з літер алфавіту. Наприклад, вивчення теми «Pets and Farm Animals», учням потрібно англійською мовою написати назви тварин в алфавітному порядку.

Pets

- bird
 - cat
 - dog
 - goldfish
 - guinea pig
 - hamster
 - hermit crab
 - lizard
 - sheep
 - rabbit
 - rat
 - snake
 - turtle
-
-
-

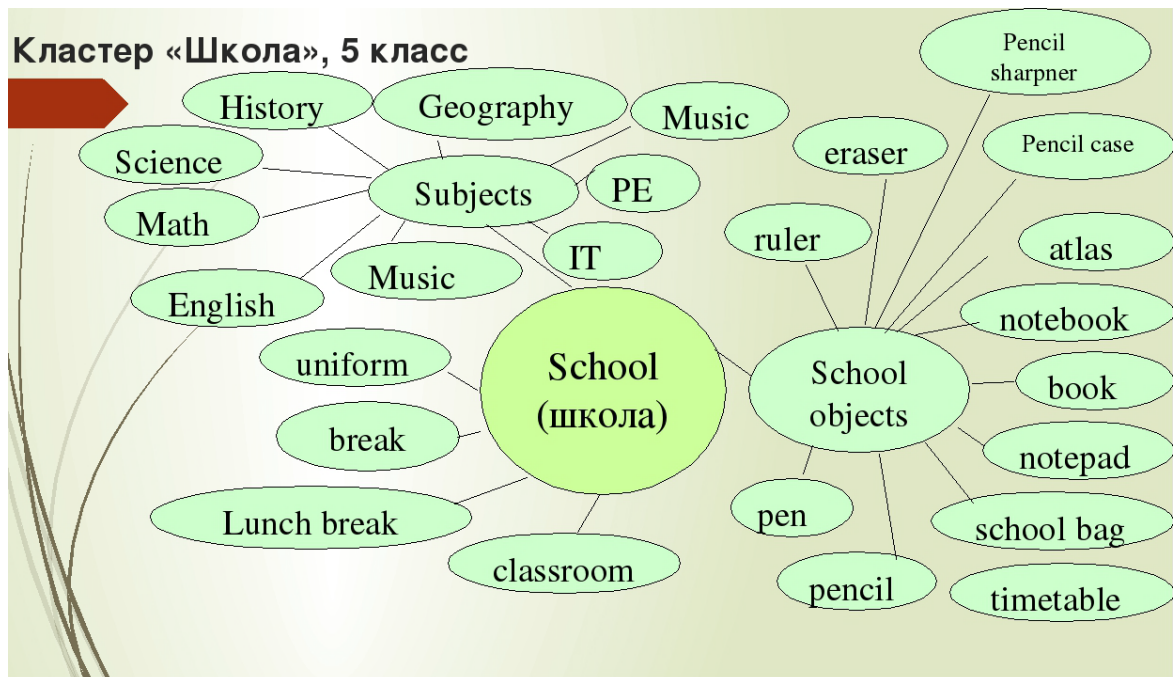
Farm Animals

- chicken
- cow
- donkey
- duck
- goat
- horse
- pig

Кластер

У центрі записується слово (тема), навколо якого фіксуються слова/словосполучення, пов'язані з ним

Учні озвучують усе, що знають, використовуючи метод мозкового штурму. Це можуть бути не лише чіткі факти, але й асоціації чи творчі сприйняття. Далі вся ця інформація спільно з учнями групується, класифікується та оформлюється графічно в певну схему.

Твір-п'ятихвилинка

Це коротке письмове міркування (рефлексія) з теми, неформальні твори, мета яких полягає в тому, щоб зібрати, відобразити думки учнів. У процесі бурхливого обговорення багато думок висловлюються поспіхом, і гарні ідеї можуть бути загублені, якщо їх не записати, тобто, ідея полягає саме в тому, щоб зафіксувати думки, стиль не має хвилювати учнів. Будь-яка за кількістю учнів група може виконати це завдання, на яке потрібно всього від 5 до 10 хвилин.

Алгоритм роботи з учнями:

Крок 1: Скажіть учням, що ви хочете, щоб вони дуже коротко написали про ту тему, що ви їм запропонували. Їхнє завдання - писати не зупиняючись протягом усього часу, що виділений на це завдання.

Крок 2: Назвіть тему.

Крок 3: Зверніть увагу на час, коли учні почнуть писати (може виявитися корисним дати їм додаткову хвилину).

Крок 4: Учні або залишають ці записи собі, або ж ви збираєте їх, щоб оцінити свій урок.

Орієнтовні початки твору:

- Nothing justifies the existence of...
- Age is composed of...
- The whole world belongs to...
- Love disguises itself as...
- Wouldn't it be beautiful to...
- Small invisible things are...
- Today the sun is made of...
- The poem I'll never write begins...

РОФТ (Роль. Отримувач. Форма. Тема)

Це письмова діяльність, що зазвичай використовується на стадії консолідації. Під час такої діяльності фокус змінюється: замість навчального штучно складеного письмового завдання учням пропонується природня аутентична ситуація - завдання, в якому учні мають на увазі конкретну мету написання (іншу, ніж коли вони пишуть для вчителя чи для класу):

РОЛЬ (хто пише?)

ОТРИМУВАЧ, АУДИТОРІЯ (хто отримує?)

ФОРМАТ (у якій формі?)

ТЕМА (про що це?)

Така діяльність може бути організована у класі з будь-якою кількістю учнів. До того ж учні можуть працювати й індивідуально, в парах чи малих групах. Кожен учень повинен мати папір та ручку для запису його ідей. Учні потребують від 10 до 30 хвилин на цю роботу.

Крок 1: Вчитель пропонує учням РОФТ діяльність зазвичай під час консолідації. Інколи учням надаються ролі, які пов'язані зі змістом уроку, але це не є обов'язковим. Учні можуть писати індивідуально, в парах чи малих групах. Коли учні визначають і розробляють зміст їхніх ролей вони мають описати: особистість (хто я і який я); відношення (що я відчуваю, в що вірю, про що пікуюсь); інформація (чого ще мені потрібно дізнатись про себе у новій ролі)

Крок 2: Учні обирають отримувача для свого повідомлення.

Крок 3: Учні обирають форму, яка відповідає їхній ролі, отримувачу і темі.

Крок 4: Учні повинні мати можливість «оприлюднити» ці повідомлення. Це можливо зробити шляхом усного читання, оголошення, обговорення у малій групі, вивішування на дошці оголошень, публікації у класній газеті, журналі, відправки листа, читання з авторського стільця та ін.

При оцінюванні вчителі повинні враховувати:

- відповідність ролі та отримувача темі повідомлення;
- відповідність форми повідомлення темі; можливі форми включають в себе: лист, нотатки, графіті, телеграму, оголошення, електронний лист, стінну газету, рекламу, петицію, вірш, плакат, попередження, сюжет з новин, щоденник, брошуру, есе, звіт, конспект, та багато іншого;
- зв'язки у повідомленні;
- техніку писання;
- правильність використання змісту інформації (факти підтримують тему);
- включення РОФТ і інших прийомів письма в учнівські портфоліо для документування розвитку навичок письма протягом певного часу.

Тематика творів для розвитку навичок креативного письма

Grade 6

1. You live alone with a pet cat. One day the cat starts talking. What does it say, and what happens next?
2. On your way to school you meet a dragon. The dragon is lost and you decide to spend your day with him.

Describe your day with the dragon

Grade 7

1. You're on a hike in the forest when the trees start talking to you! What do they say and what do you do?
2. You and your family have been chosen to host Earth's first visitor from outer space; an alien. They are your age and will go to school with you, write about your day.

Grade 8

1. Describe a future where robots have taken over the world.
2. You're on a field trip to the art museum with your class. As you're walking through the gallery, you suddenly realize that the people in the paintings can talk to you! What are they saying?

Grade 9

1. You wake up and discover that you are the ruler of a planet. Describe a day in your life.
2. You find yourself locked inside an old abandoned building. How did you get there? How do you get out?

Grade 10

1. You are lost in the woods with a friend when you get lost. You meet a person who offers to lead you out and you accept. However, before long you get the feeling you are being led somewhere nobody would want to go.

2. Every morning you receive a newspaper that shows the news for the day. You do not know where this paper comes from, but it tells you all of the good and bad things that happen for the next 24 hours. What do you do with this information?

Grade 11

1. Invent a new season and how it affects the world.
2. Scientists discover that the Earth and other planets are actually giant animals moving through space and time, and that humans are basically insects living on top of them. How does society change? What would you do?

Grade 12

1. You wake up in prison, but you don't belong there. How do you escape?
2. You are a kid's imaginary friend but you find yourself slowly fading away as they grow older.

Отже, використання елементів критичного мислення на уроках англійської мови не лише урізноманітнює освітній процес, а й спонукає учнів до активної діяльності, що забезпечує краще розуміння та осмислене запам'ятовування інформації.

РОЗДІЛ 2.

ЗАСТОСУВАННЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

2.1. Теорія розвитку навичок мислення

Протягом багатьох років фахівці в галузі освіти намагалися розробити наочну і доступну теорію, яка допомогла б вчителям ефективно та систематично розвивати навички мислення учнів. Однією з найвідоміших моделей, що описують процес становлення цього психічного процесу, є Таксономія Бенджаміна Блума [15].

Таксономія (від грец. *taxis* – розташування – лад, порядок і *nomos* – закон), теорія класифікації і систематизації складноорганізованих областей дійсності, що мають зазвичай ієрархічну будову (органічний світ, об'єкти географії, геології, мовознавства, етнографії і т.д.) [14].

У середині 50-х рр. ХХ ст. американський вчений – психолог університету в Чикаго Бенджамін Блум зробив цікаве відкриття в результаті інтерв'ю з відомими музикантами, математиками, плавцями тощо. Він стверджував: «Якими б не були здібності дітей у ранньому віці, без активної підтримки і спеціальних методів навчання вони навряд чи досягли б тих висот, підкоривши які, вони стали знаменитими» [10, с. 38]. Блум досліджував видатних людей і на основі даних, отриманих у результаті цієї роботи, описав модель виховних та освітніх прийомів, які допомогли повному розвитку талантів цих людей. Модель Блума була орієнтована на сферу пізнавальних функцій і названа «Таксономія рівнів пізнання Бенджаміна Блума» [15, с. 108].

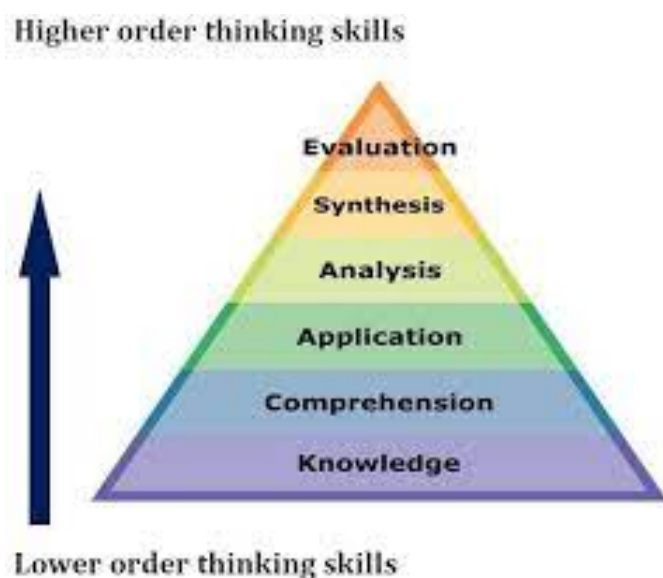
У 1956 р. група американських вчених – Б. Блум, М. Енгельхарт, Е. Фурст, В. Хілл і Д. Кратволь – запропонували кілька варіантів використання «Таксономії цілей навчання» в роботі вчителя. Вчені стверджували, що «у процесі складання навчального плану вчителям варто намітити широкий діапазон можливих цілей або результатів у навчальній сфері. У процесі

навчання учні мають здійснювати розумові дії різних рівнів: аналізувати, диференціювати, порівнювати, узагальнювати, оцінювати, аргументувати, створювати нове тощо» [15, с. 47].

Б. Блум створив список когнітивних процесів низького і високого порядку та розмістив ці процеси в ієрархічній послідовності від простіших до складніших, таким чином створивши таксономію.

До розумових вмінь низького порядку вчений зараховує такі когнітивні процеси, як знання, розуміння та застосування.

До розумових вмінь високого порядку належать такі процеси, як аналіз, синтез та оцінка.

Відповідно до цілей навчання добираються зміст, засоби та методи, розробляються вправи [2, с. 319].

2.2. Зміст та характерна діяльність рівнів освоєння матеріалу

Знання. До цього елемента належать запам'ятовування та відтворення навчального матеріалу: ключових понять, правил, принципів, основних термінів, конкретних фактів та теорій, методів і процедур.

Розуміння. Тут йдеться про здатність людини встановлювати зв'язок між вивченим, вміння маніпулювати матеріалом.

Показником розуміння може також бути пояснення чи короткий виклад матеріалу учнем, прогнозування майбутніх наслідків, що впливають із наявних даних.

Застосування. Цей елемент засвоєння означає вміння використовувати вивчений матеріал на практиці – в конкретних умовах і нових ситуаціях. Сюди входить застосування правил, методів, законів, принципів, теорій уміння розбивати матеріал на складники.

Аналіз. Цей елемент передбачає вміння виділити частини цілого, а також виявити взаємозв'язок між ними та осмислити його. Учень, який добре оволодів цією категорією навчальних цілей, бачить помилки в послідовності міркувань, розуміє різницю між фактами і наслідками, оцінює значимість даних.

Синтез. Як категорія навчальних цілей, синтез означає здібність комбінувати елементи пройденого матеріалу з метою отримання нового систематизованого цілого. Таким новим продуктом можуть бути повідомлення, план дій, нова схема тощо.

Оцінка. Як останній та найголовніший елемент, вона визначається вмінням оцінювати важливість того чи іншого матеріалу, котрий буде використовуватися для конкретної мети.

Твердження та висновки учня мають будуватися на чітких критеріях. Учень оцінює закономірність побудови матеріалу, оцінює відповідність висновків уже даним тощо [2, с. 320].

Використання таксономії Блума передбачає й формулювання пізнавальних завдань, які забезпечують досягнення навчальних результатів різного рівня. Такі завдання можуть бути побудовані за допомогою спеціальних дієслів, що «програмують» мисленнєву діяльність учнів певного рівня.

Надаємо узагальнену таблицю етапів технології з використанням ключових дієслів:

Bloom's level	Key Verbs
Create	design, formulate, invent, create, compose, generate, derive, modify, develop
evaluate	choose, support, relate, determine, defend, judge, grade, compare, contrast, argue, justify, convince, select, evaluate
Analyze	classify, break down, categorize, analyze, diagram, illustrate, criticize, simplify, associate
Apply	calculate, predict, apply, solve, illustrate, use, demonstrate, determine, model, perform, present
Understand	describe, explain, paraphrase, give original examples, contrast, interpret, discuss
Remember	list, recite, define, name, match, recall, label, recognize

2.3. Практика застосування класифікації у освітньому процесі

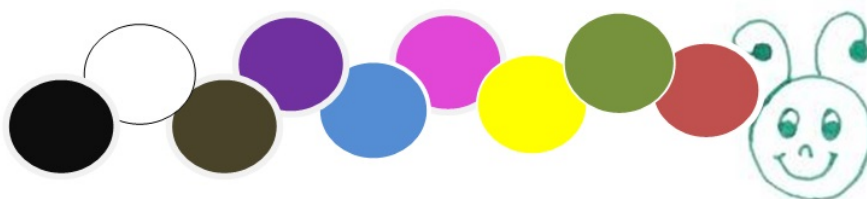
Таксономію Блума можна без труднощів використовувати на заняттях з англійської мови. Розвиток навичок низького рівня мислення є найлегшим. Тут учні просто вивчають та перекладають слова, словосполучення та речення, читають чи переказують текст, на базі вивченого матеріалу виконують завдання з граматики тощо.

Проте для того, щоб допомогти учневі зрозуміти та закріпити в пам'яті інформацію, потрібно розвивати навички високого рівня мислення. Наприклад, розвиваючи ці навички, учні аналізують тексти чи завдання з певної тематики, групують факти відповідно до виділених критеріїв, знаходять спільне та відмінне між певними явищами чи поняттями. Також, щоб впевнитися, що пройдений матеріал не буде забутим через деякий час, потрібно заохочувати дітей створювати власні проекти, опитування, дослідження.

При організації роботи з теми Colours у 2 класі на першому, найнижчому рівні, рівні знань (Knowledge Level), учень пригадує та запам'ятовує інформацію.

Ключові слова: who, what, why, when, where, which, choose, find, how, show, spell, name, order, recognize, repeat

- Look at the blackboard. (Вчитель показує колір на зображенні гусениці)
- Say after me. (Учні повторюють за вчителем назви кольорів)
- Repeat the colors, what you remember. (Учні називають кольори, які вони запам'ятали)

Другий рівень, рівень розуміння (Comprehension Level), полягає в розумінні значення понять, що вивчаються та вмінні перефразувати головну думку.

Ключові слова: compare, explain, illustrate, translate, show, classify.

- Show me a pink (blue, white, green...) colour.
- What color is this? (вчитель вказує на колір та запитує учнів).

Третій рівень – це застосування отриманих знань (Application Level), передбачає вміння учня використовувати знання в новій ситуації.

Ключові слова: apply, choose, interview, organize, plan, select, demonstrate, illustrate, practice, use, write.

Вчитель демонструє учням зображення тварин і пропонує наступне:

- Imagine, that you are two friends: the elephant and the giraffe. Ask each other about colors of these birds.

Рівень аналізу інформації (Analysis Level) формує навички мислення високого рівня за допомогою таких завдань: порівняти, протиставити, розбити, виділити, відібрати, розмежувати.

Ключові слова: analyze, compare, divide, examine, list, take part in, test.

– Listen to the text about a schoolgirl (Завдання: Розпізнай, предмети яких кольорів дівчинка має в портфелі. Назви їх. Проаналізуй, предметів яких кольорів дівчинка не має).

My name is Vika. I have a bag. I have many things in it:
a blue pencil box, a white pen, a black pencil, a yellow
rubber and a brown book. I like my bag!

Рівень синтезу (Synthesis Level), спрямований на формування навичок узагальнення, компонування ідей для створення чогось нового, групувати, узагальнювати.

Ключові слова: create, plan, construct, imagine, propose, collect, construct, develop, organize, prepare.

– Create your own story about things in your schoolbag. Use the colors which you know. (Учні створюють розповіді про речі з власного портфелі, використовуючи кольори, які вони вивчили).

Рівень оцінки отриманих знань (Evaluation Level) формує навички мислення, які допомагають учню, оцінити цінність засвоєної інформації.

Ключові слова: select, choose, decide, debate, check, recommend, compare.

– Обери твердження, які на твою думку містять помилки та підкресли їх. Заміни підкреслені слова правильними.

Purple apple, brown bear, green sun, yellow sky, white bird, pink pig, black cat.

При роботі над темою «Problems of youth. Homelessness» у 10 класі, організована робота групи за таксономією Блума з використанням окремих технологій і стратегій розвитку критичного мислення:

1. Обговорення «Homelessness» (етап розминки; рівень знання).

Діти обговорюють такі запитання:

What is homelessness? How would you explain it?

Is it a problem nowadays?

Are there many homeless people in the streets in Ukraine?

Does our government solve this problem somehow?

Це завдання допомагає школярам зорієнтуватися в темі уроку та активізувати усне мовлення;

2. Передбачення за ілюстрацією (етап обґрунтування навчання; рівень знання).

Учні працюють у парах, звертають увагу на фото, заголовок та слоган біля нього і намагаються передбачити таке: «What happens on a Big Sleep Out, do you think?».

Це завдання допомагає їм визначити майбутній напрям роботи;

3. Читання тексту «The Big Sleep Out. Raising Money for People Who Sleep Rough» та використання прийому «Кубик Блума» (етап виклику; рівень розуміння та застосування).

Учні читають текст, перевіряють, чи були вірними їхні прогнози на попередньому етапі. Після цього вони працюють із кубиком Блума, за гранями якого вони мають скласти запитання до тексту, котрі починаються зі слів:

«Can you name ...?»

Why ...?»

Can you explain ...?»

What could happen if ...?»

Could you please share your opinion about ...?».

Цей прийом розвиває здатність учнів сприймати викладене й передавати інформацію іншими словами;

4. Аудіювання «Big Sleep Out» (етап усвідомлення змісту; рівень аналізу та синтезу).

Учні слухають аудіо та аналізують почуте, після прослуховування відповідають на запитання за змістом запису:

Speaker 1 : Did she enjoy her Big Sleep Out? Did she talk to organizers?

Speaker 2: Does she think the organizers tried hard to publicize the event this year?

Did they contact the local newspaper last year?

Speaker 3: Does she think the politicians ignore the problem of homelessness? Did she help at the office of a charity?

У процесі учнівських відповідей вчитель задає їм додаткові уточнюючі запитання;

5. Прийом «Thin and thick questions» (етап усвідомлення змісту; рівень аналізу та синтезу).

Школярі мають уявити, що беруть інтерв'ю з організаторами благодійного проекту «Big Sleep Out», і письмово скласти список запитань, які вони б хотіли задати благодійникам. Пізніше запитання обговорюються в парах. Учні використовують свої творчі здібності, щоб утворити нове ціле на основі проаналізованого матеріалу;

6. Дискусія «Aquarium» (етап рефлексії; рівень оцінки).

Урок закінчується дискусією, в якій має взяти участь весь клас. Учитель подає проблему на обговорення: «What would be the worst thing about being homeless? Think about: the weather, other people's attitudes, being alone, being alone, personal safety, hygiene».

Останній етап уроку, організований у формі дискусії, дає змогу учням закріпити пройдене на уроці, сформулювати власне судження стосовно обговорюваної проблеми, а також подати варіанти її вирішення.

Отже, щоб сформувати в учнів навички мислення високого рівня на уроках англійської мови в початковій школі, вчителю необхідно:

- визначити заздалегідь, якими розумовими вміннями діти мають оволодіти;
- структурувати матеріал у відповідності з рівнями мислення;
- враховувати вікові особливості учнів;
- продумувати рівень складності завдань;
- давати чіткі інструкції учнів, перевіряти розуміння поданої інструкції;
- забезпечувати самостійність виконання завдань.

РОЗДІЛ 3.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ КОМПЕТЕНТІСНОЇ ОСВІТИ

3.1. Види оцінювання у сучасній дидактиці

Діагностика навчання - обов'язковий компонент освітнього процесу, який спрямований на визначення рівня досягнень поставлених цілей та включає контроль, перевірку, облік, оцінювання, накопичення статистичних даних та їх аналіз, рефлексію, виявлення динаміки освітніх змін і особистісного поступу учня, визначення цілей, уточнення освітніх програм, коректування процесу навчання, прогнозування подальших змін та розвитку освітнього процесу.

В умовах модернізації змісту освіти в Україні широко обговорюється важливість створення нових підходів до діагностики освітнього процесу, зокрема оцінки освітніх результатів учнів.

Відповідно до Концепції Нової української школи та Державного стандарту базової середньої освіти, вчитель повинен оволодіти методами і прийомами, що дозволяють оцінювати не тільки предметні, а і міжпредметні, і особистісні освітні результати учня на різних етапах освітнього процесу. Причому ця оцінка повинна стати засобом мотивації учня до досягнення високих освітніх результатів.

В сучасній дидактиці виділяють два базових види оцінювання:

- зовнішнє (стандартизоване) оцінювання;
- внутрішнє (формувальне) оцінювання.

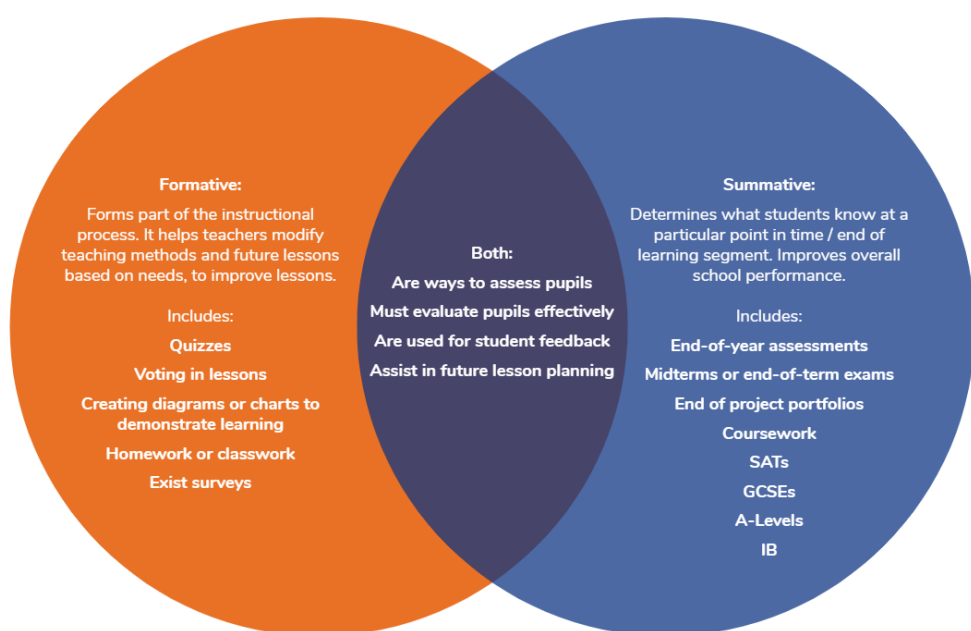
Під формувальним оцінюванням розуміють інтерактивне оцінювання прогресу учнів, що дає змогу вчителю визначати потреби учнів та відповідним чином адаптувати процес навчання.

Порівняння стандартизованого та формувального оцінювання

	Formative Assessment	Summative Assessment
Informal	Questioning Feedback Peer assessment Self-assessment	Essays in uncontrolled conditions Portfolios Coursework Teacher assessment
Formal	Further analysis or tests, exams, essays Target setting	Tests Exams Essays in controlled conditions

Зовнішнє оцінювання завжди виконується суб'єктом, який не бере безпосередньої участі у процесі навчання. Це є порівняння одного учня з іншим шляхом порівняння кожної роботи з еталоном. Під час такого оцінювання важливо, щоб всі учні були в рівних умовах. Прикладами такого оцінювання є ДПА, ЗНО, різні моніторинги, річні контрольні роботи та ін.

Внутрішнє (формувальне) оцінювання передбачає оцінку досягнень учня разом з вчителем, який його навчає, тобто людиною, яка знаходиться в процесі навчання. Цей спосіб спрямований на визначення індивідуальних досягнень кожного учня та не передбачає порівнювання результатів, продемонстрованих іншими учнями, та висновків адміністрації за результатами [13, с. 47].

Source: Rick Wormell, Fair Isn't Always Equal

3.2. Основні завдання та характеристики формувального оцінювання

Формувальне оцінювання передбачає організацію учителем діяльності учнів щодо усвідомлення ними цілей та очікуваних результатів навчання, способів їх досягнення та визначення подальших навчальних дій щодо покращення досягнень за результатами зворотного зв'язку.

Ознаки класу (групи), де реалізується «оцінювання для навчання»:

- у класі більше цінуються ідеї, висловлені учнями, а не готові відповіді;
- учні знають очікувані результати навчання та критерії успіху;
- учні готові ризикувати, їх не лякають і не зупиняють помилки;
- діти вміють етично критикувати, надавати й отримувати відгуки;
- учні відповідають за своє навчання;
- учитель — не єдине джерело знань. Учні вміють користуватися принципом «Запитай у трьох, перш ніж запитати в мене». Таким чином підвищуються комунікативні навички дітей;
- учитель виступає у ролі фасилітатора: він розуміє, як допомогти дітям працювати в групі, досягати результатів за допомогою настанов чи зворотного зв'язку.

Освітні завдання формувального оцінювання:

- підтримання бажання вчитися та прагнути максимально можливих результатів;
- сприяння оптимальному темпу здобуття освіти учнів;
- формування в учнів упевненості у собі, усвідомлення своїх сильних сторін;
- формування в учнів рефлексивного ставлення до власних помилок і розуміння їх як невід'ємних етапів на шляху досягнення успіху;
- забезпечення постійного зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу;
- здійснення діагностування особистісного розвитку та навчальних досягнень учнів на кожному з етапів навчання» [10, с. 47].

Об'єктами формувального оцінювання є процес навчання учнів, а також результат навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Провідна роль у формувальному оцінюванні належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів. Орієнтирами для визначення критеріїв формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів, визначені Державним стандартом, і очікувані результати, зазначені в освітній програмі закладу загальної середньої освіти.

Під час здійснення формувального оцінювання важливо не протиставляти дітей один одному. Стимулом розвитку має бути співвідношення роботи (відповіді, дії тощо) з тим, як дитина працювала раніше.

Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учнів, враховувати, що оцінюється не учень, а його робота. Про складнощі у навчанні необхідно говорити з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини та передумови булінгу.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу учнівських портфоліо, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

3.3. Сучасні техніки формувального оцінювання

Сигнали рукою

Учитель просить учнів показувати сигнали, що позначають розуміння або нерозуміння матеріалу (у ході пояснення понять, принципів, процесу тощо).

Попередньо потрібно домовитися з учнями про використання таких сигналів:

- я розумію і можу пояснити (великий палець руки спрямовано вгору).
- я все ще не розумію (великий палець руки спрямовано в сторону).
- я не зовсім упевнений у (помахати рукою).

Після ознайомлення із сигналами учитель опитує учнів кожної групи:

- що саме Ви не зрозуміли?
- у чому відчуваєте невпевненість?
- що ви зрозуміли й можете пояснити?

За результатами отриманих відповідей учитель приймає рішення про повторне вивчення, закріплення теми або продовження вивчення тем за програмою.

Відображувальний журнал (Reflective journal)

У ньому учні фіксують свої досягнення, пропозиції щодо покращення своєї роботи і цілі. Наприкінці кожного уроку (теми) учитель просить учнів приділити 2-3 хв для заповнення журналу про те, що вони дізналися. Дозволяється залишати відгуки в журналах однокласників. Учитель також залишає свої нотатки та коментарі.

Підказки для самооцінювання:

- перерахуйте 5-10 фактів, які ви дізналися, вивчаючи нову тему;
- напишіть про найцікавіше, що ви дізналися сьогодні;
- назвіть одну чи дві речі, про які б ви хотіли дізнатися більше;
- що викликало проблеми з розумінням;

- назвіть способи, за допомогою яких ви могли б краще зрозуміти тему;
- чи є справедливою оцінка вашої роботи;
- що вдалося найкраще оцінити;
- що оцінили не так успішно;
- що було найважчим;
- що було найважливішим, що дізналися, виконуючи це завдання з самооцінювання;
- Якби у вас було більше часу для виконання завдання, чи змінили б ви щось?
Що саме змінили і чому?

Світлофор

У кожного учня є картки трьох кольорів світлофора. Учитель просить учнів показувати карткою відповідного кольору зі ставленням до матеріалу:

- I agree – зелений колір;
- I disagree – червоний колір
- I don't know how to respond – жовтий колір

Сходишки самооцінювання

Діти прикріплюють свої позначки на відповідні сходишки:

- 4 сходишка – Я працював на повну силу!
- 3 сходишка – Я працював гарно, але відчуваю, що міг би досягти більшого.
- 2 сходишка – Я намагаюся працювати краще.
- 1 сходишка – Я працював мало.

Емодзі

Учні заповнюють роздрукований робочий аркуш (або онлайн), окресливши один з запропонованих емодзі. Наприклад, щасливе обличчя – «Я вмю», думаюче обличчя – «Я не все розумію», засмучений смайлик – «Мені потрібні додаткові роз'яснення».

Малювання

Учитель пропонує учням намалювати етапи процесу або створити комікс для зображення своїх здобутків.

Шкала

Напишіть 3-5 тверджень, які не є ні правильними, ні помилковими, і попросіть оцінити їх за шкалою від 1 до 5, де 1 – не згоден, 5 – повністю згоден. Якщо учні працюють в парах, попросіть їх порівняти і обговорити результати.

Картки

Після вивчення нової теми роздайте учням невеликі щільні картки. Попросіть їх з одного боку написати, що вони зрозуміли (основну думку, 2-3 пропозиції), з іншого – що залишилося незрозумілим.

Зберіть картки і проаналізуйте відповіді. За певних умов картки можна не підписувати.

Картки з відповідями

Кожному учню необхідно мати набір карток з номерами, зазвичай 1, 2, 3, 4. Ви зачитуєте питання і варіанти відповіді з номерами, учні піднімають картку з номером відповіді, яку вони вважають правильною.

Перевірити один одного

Учні працюють в парах або групах, по черзі відповідаючи на складені вчителем питання. Вчитель спостерігає за їх роботою, при необхідності виправляє і допомагає. Питання, що викликали найбільші труднощі, можна в кінці заняття ще раз обговорити з усім класом.

Вихідний квиток

Після вивчення нового матеріалу ви ставите кілька питань з теми, пропонуючи на вибір кілька правильних відповідей. Учні можуть відповідати за допомогою карток з номерами (піднімають картку з номером 1, якщо правильний перший варіант; картку з номером 2, якщо правильний другий варіант). Ті, які відповіли правильно на питання, пересідають на задні парти класу і виконують наступне завдання. Ті, хто відповіли неправильно, сідають ближче до вчителя і той пояснює їм складні моменти, і знову ставить запитання. Ті, хто відповіли правильно – пересідають на задні парти. Решта пересуваються ближче до вас. Так працюєте, поки всі не засвоять тему.

Дві зірки й побажання (взаємооцінювання)

Застосовується для оцінювання творчих робіт учнів, творів, есе. Учитель пропонує перевірити роботу однокласника. Коли учні коментують роботи один одного, вони не виставляють оцінки, а вказують на два позитивні моменти – «дві зірки» – і на один момент, який потребує доопрацювання – «побажання».

Однохвилинне есе

Техніка, яка використовується з метою представлення учнями зворотного зв'язку про вивчене з теми. Для написання есе вчитель може поставити такі запитання: Що найголовніше ти дізнався сьогодні? Які питання залишилися для тебе незрозумілими?

Вимірювання температури

Метод використовують для виявлення того, наскільки учні правильно виконують завдання. Для цього діяльність учнів призупиняється запитанням: «Що ми робимо?». Відповідь на поставлене запитання – демонстрація розуміння завдання або процесу його виконання.

У разі роботи в парах або групах учитель просить пару або групу продемонструвати процес виконання завдання. Інші спостерігають.

Мовні зразки (підказки)

Учитель періодично дає учням мовні зразки (вислови, підказки), які допомагають будувати відповідь, та трихвилинну паузу, яка дає можливість учням обдумувати поняття, ідеї уроку, пов'язати з попереднім матеріалом, знаннями, досвідом, а також визначитися із незрозумілими моментами.

- What are three things you learned, two things you're still curious about, and one thing you don't understand?
- How would you have done things differently today, if you had the choice?
- What I found interesting about this work was...
- Right now I'm feeling...
- Today was hard because...

Тематичний звіт

У кінці навчальної теми (блоку) кожному учневі пропонується дати відповіді на запитання:

- чому я навчився за тему?
- що для мене залишилося нез'ясованим?
- які запитання я б поставив учням, якби був учителем?

3.4. Використання Інтернет сервісів та платформ з метою здійснення формульального оцінювання

На даний час, педагогічна спільнота отримала низку засобів ІКТ для реалізації формульального оцінювання на уроках. Розроблені програмні засоби спрямовані на забезпечення допомоги вчителю здійснювати таке оцінювання, що забезпечує вчителів стратегіями, які вбудовані в освітній процес, в якому учні глибше розуміють вивчене, думають на більш високому рівні і стають цілеспрямованими у навчанні. Застосування ІКТ популяризує серед учнів навчальний матеріал, сприяє більш глибокому його засвоєнню.

«На Урок» - безкоштовний україномовний сервіс для створення власних тестів і використання публічної бібліотеки завдань. Може використовуватись на будь-яких етапах уроку для тестування, опитування або домашніх завдань.

Kahoot! — онлайн-сервіс для створення вікторин, дидактичних ігор і тестів. Сервіс пропонує три форми гри залежно від мети створення групи:

- визначити рівень ознайомленості учасників з певною темою чи рівень її розуміння — вікторина (Quiz)
- улаштувати дискусію щодо певного питання, презентувати ідею й отримати щодо неї «зворотній зв'язок» — обговорення (Discussion)
- зібрати думки, погляди учасників на певну проблему — опитування (Survey).

Triventy - це ігрова платформа, яка дозволяє писати, запускати і проводити вікторини для шкільних заходів, уроків, сімейних заходів, корпоративних заходів.

Учитель створює тест або вікторину на своєму комп'ютері, а учні можуть відповідати на питання зі своїх мобільних пристроїв. Бали нараховуються за правильні відповіді. Додаткові бали нараховуються за швидкість відповіді. Учні можуть приєднатися до вікторини, перейшовши за посиланням і ввівши код, присвоєний грі. У безкоштовному акаунті «Для освіти» можна не тільки створювати власні ігри, але і навіть редагувати вже опубліковані іншими вчителями і виставлені ними для загального показу: змінювати питання, вставляти свої зображення.

Quizizz – сервіс призначений для проведення тестування з правильною відповіддю: в аудиторії або як домашнє завдання. Функціонал веб-сервісу Quizizz нагадує Kahoot, але має деякі відмінності, через які вчителі віддають перевагу саме йому.

По-перше, при запуску вікторини в класі учні відповідають на питання, рухаючись в своєму темпі, і при цьому не залежать від швидкості відповідей інших учасників.

По-друге, виконання вікторини, створеної в Quizizz, можна запланувати. А це означає, що його можна пропонувати в якості домашньої роботи.

По-третє, є можливість прибрати параметр «час», і тоді учень може подумати над питанням. Також це дає можливість під час відповіді на питання прочитати параграф підручника, главу книги або знайти в інтернеті потрібну інформацію.

Padlet – віртуальна інтерактивна дошка для організації спільної роботи з різноманітним контентом і можливістю одночасного редагування декількома користувачами.

Зручний, легкий у роботі сервіс, завдяки чому є можливість оформити дошку й наповнити її даними, організувати спільний доступ користувачів до неї, експортувати її в різні формати, розмістити в соціальних мережах. На віртуальну дошку можна додавати графічні, текстові та мультимедійні (відео або презентації) файли, посилання на веб-сторінки, нотатки, знімки з веб-камери.

Сервіс не обмежує користувача в кількості створюваних сторінок. Padlet працює на всіх пристроях: мобільних, планшетах, нетбуках. Можна налаштувати функцію редагування стіни іншим користувачам, дозволити повний доступ, поставити пароль або запросити користувачів по e-mail.

Linoit – універсальний онлайн-сервіс для роботи з нотатками-стікерами. На віртуальну дошку можна додавати зображення, відео, текстові файли. Створені стікери можна переміщувати, обертати, а також фіксувати їх положення. Є наявність інструментів для додавання дати, редагування й видалення постів. У кожного стікера є номер. Увесь матеріал розміщено на

одній сторінці. Є можливість створювати групи, переглядати дошки інших користувачів.

За останні десятиліття формувальне оцінювання активно впроваджується у світі, зокрема у країнах ЄС, та набуває дедалі більшої ваги в Україні. Його особливостями є сприяння у формуванні й розвитку особистості учня, що досягається за рахунок забезпечення ефективного зворотного зв'язку з учнем, активної участі учня в процесі навчання, постійного коригування навчального процесу, мотивування учня, усвідомлення ним відповідальності за власне навчання.

Створюється та розвивається велика кількість спеціалізованих програмних засобів навчання та оцінки освітнього процесу. Всі вони вже широко використовуються на практиці педагогами України.

Оскільки на даний момент використання зазначених інструментів не регламентовано Українським законодавством, саме вчителю надано можливість визначення доцільності використання та вибору програмного засобу для навчання. Тільки від вчителя, його бажання та наданих йому ресурсів залежить наявність ефективного використання ІКТ з метою формуального оцінювання учнів. Це означає, що застосування технології формуального оцінювання на сучасному етапі може перетворитись на один із ключових важелів забезпечення якісної освіти.

ВИСНОВКИ

Випускник сучасного закладу освіти має бути широко освіченою людиною, яка здатна швидко адаптуватися в нових умовах, ефективно здійснювати міжкультурну комунікацію з різними країнами, вирішуючи проблеми теоретичного і практичного значення.

Отже, одним із завдань сучасної освіти є виховання учнів як мислителів та творців, розвиток їхнього критичного мислення як компонента формування ключових компетентностей. Слід приділяти увагу не тільки рівню володіння іноземної мови, а також здатності учня оперативно реагувати на вимоги ринку, безперервно займатися самоосвітою, вміти спілкуватися і брати відповідальність за результат власної діяльності. Підготовка випускників передбачає й розвиток таких вмінь, як робота у команді, ведення переговорів, аналіз інформацію, формулювання та аргументація думку.

Вирішення цього питання ми вбачаємо у розвитку універсальних «м'яких навичок» учнів. Технологія формування критичного мислення і таксономія Блума дають шлях, яким слід йти від початку реалізації концепції Державного стандарту базової середньої освіти. Вони спрямовані на те, щоб допомогти сучасному вчителю організувати освітній процес використовуючи систему вправ та завдань за рівнями наростання складності. Вчитель має широкий спектр можливостей для того, щоб навчити учнів не просто розуміти та усвідомлювати матеріал, а й оперувати ним (аналізувати, порівнювати, знаходити помилки, доводити власну думку, оцінювати, застосовувати у нових ситуаціях).

Систематичне формування навичок мислення високого рівня під час вивчення англійської мови забезпечує подвійну користь для учня, адже формує його як конкурентоспроможну особистість, яка вміє критично мислити іноземною мовою, і водночас є запорукою його успішного майбутнього життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архіпова Є.О. Критичне мислення як необхідна складова розумової діяльності людини в межах сучасного інформаційного суспільства. Гуманітарний часопис. 2012. № 2. С. 34–38.
2. Гладка О. Використання таксономії Блума на заняттях з іноземної мови для розвитку критичного мислення студентів / О. Гладка // Наукові записки. – 2016. – №144 . – С. 318-322.
3. Вукіна Н. В., Дементієвська Н. П. Критичне мислення: як цього навчати. Харків : Основа, 2007. 110 с.
4. Дементієвська Н. П. , Морзе Н. В. Комп'ютерні технології для розвитку учнів та вчителів / Н.П. Дементієвська, Н.В. Морзе // Інформаційні технології і засоби навчання: Зб. наук. праць / За ред. В.Ю. Бикова, Ю.О. Жука / Інститут засобів навчання АПН України. –К.: Атіка, 2005. – 272 с.
5. Державний стандарт початкової освіти. Постанова Кабінету міністрів України від 21.02.2018 р. № 87
6. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова Кабінету міністрів України від від 30.09.2020 р. № 898
7. Жалдак М.І., Шишкіна М.П., Лапінський В.В., Скрипка К.І. та ін. Оцінювання якості програмних засобів навчального призначення для загальноосвітніх навчальних закладів: монографія // за наук. ред. проф. М.І. Жалдака. — Київ: Педагогічна думка, 2012. — 132 с.
8. Концепція Нової української школи. Ухвалено рішенням колегії МОН України від 27.10.2016
9. Лабенко О. Розвиток критичного мислення в середніх загальноосвітніх закладах / О. Лабенко // Рідна школа. – 2001. – № 4 – С. 68–70.
10. Морзе Н.В., Барна О.В., Вембер В.П. Формувальне оцінювання: від теорії до практики // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. - 2013. - № 6. - С. 45 - 57.

11. Пометун О.І. Навчаємо мислити критично : посібник для вчителів. Дніпропетровськ : Ліра, 2016. С. 144.
12. Пометун О.І. Основи критичного мислення : навчальний посібник для учнів старших класів загальноосвітньої школи. Тернопіль : Навчальна книга, 2010. С. 216.
13. Щербак О.І., Софій Н.З. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: Навчально-методичний посібник// Івано-Франківськ: Видавництво «Лілея-НВ», 2014. – 136 с.
14. Anderson, L. & Krathwohl, D.R. A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. New York: Longman, 2001. 336 p.
15. Bloom, B.S. Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. New York : Longman, 1984. 207 p.

Конспект-уроку
з англійської мови у 6 класі з теми
Travelling in our life.

Мета: - узагальнити і систематизувати лексичний матеріал з теми «Подорож»; сприяти удосконаленню навичок усного мовлення, комунікативні навички;

- розвивати пам'ять, увагу, логічне, критичне та асоціативне мислення; формувати вміння висловлювати власну точку зору та аргументувати свій вибір;

- виховувати позитивне ставлення до подорожування як до активного відпочинку; підвищувати пізнавальний інтерес до англійської мови, прищеплювати інтерес до подорожування.

Тип уроку: урок узагальнення та систематизації набутих знань

Обладнання і матеріали: картки для індивідуальної та групової роботи, мультимедійна презентація, аудіозаписи

Хід уроку

Підготовка до іншомовного сприйняття

1. Привітання

The lesson has begun

Good morning, everyone!

It's time to have some fun,

And we have come today

To write and read and play

The day is warm and bright,

Our class is very light

Be ready, everyone!

The lesson has begun

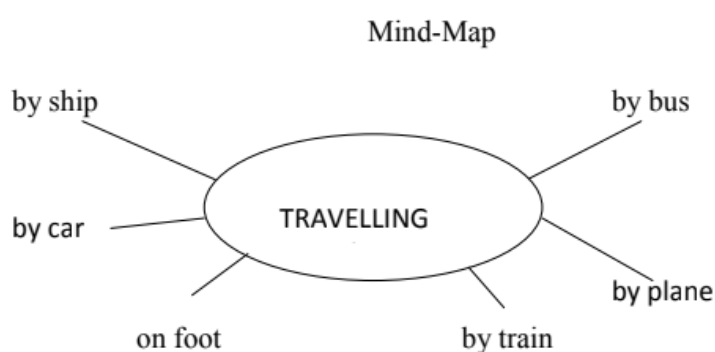
2. Передбачення теми і мети уроку

T: Look at the screen. What is the theme of our today's lesson? You are right, "Travelling", and this lesson is devoted to this theme. Try to guess, what we are going to do on the lesson. Do you have any ideas? What would you like to do during our lesson?

Основна частина уроку

1. Уведення в іншомовну атмосферу.

You see, modern life is impossible without travelling. Remind me, please, what means of travelling do you know? (Word-Map)

2. Робота в групах. Розвиток логічного мислення

Everybody knows that modern life is impossible without travelling. We often travel for pleasure. While travelling you learn a lot of interesting things about the places you have visited, relax, have rest, or work.

On our last lesson we spoke about reasons for travelling. Now let's revise. Tell me why people travel?

Reasons for travelling:

- To have a rest
- For pleasure
- To study

- On business
- To get new information
- To make friends
- To get to know about traditions and culture
- To get new impressions

(кожна група оформляє постер та презентує його)

3. Говоріння (складання діалогів). Робота в парах

And now I think it's high time to plan our trip. Take cards and make up dialogues
 "Where do you want to go?"

P1: Where do you want to go?

P2: I want to go to ...

P1: How do you want to go there?

P2: I want to go to there by ...

P1: What do you want to see there?

P2: I want to see...

4. Письмо.

The words in these sentences have been pushed together. Find out what they are by separating them.

Modernlifeisimpossiblewithoutravelling.

Manypeopleliketotravelbycar.

Theycantravelbyair,byrail,byseaorbyroad.

Travellingbytrainisslowerthanbyplane,butithasitsadvantages.

5. Мовна гра на активізацію монологічного мовлення та закріплення лексики

«Complete the sentence in the circle»

Make a circle and send each other a card with a word for a hint for music. When music stops you need to complete a sentence about the trip. Then the cards are added and so until all the children participate in the game

Структура речення : People can get from (one place) to (another) by plane

Example: Village-lake

London –Kyiv etc

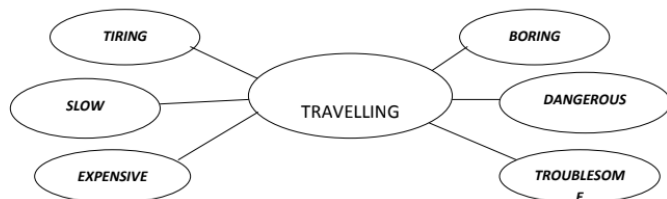
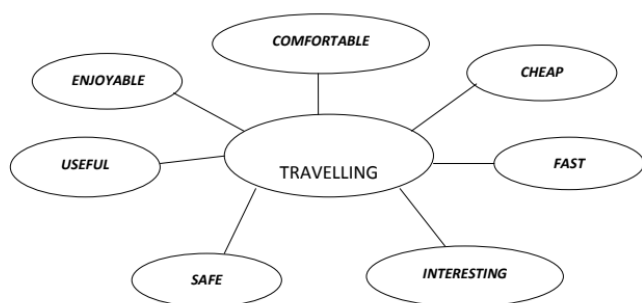
1. Фізкультхвилинка. Rolly-Polly

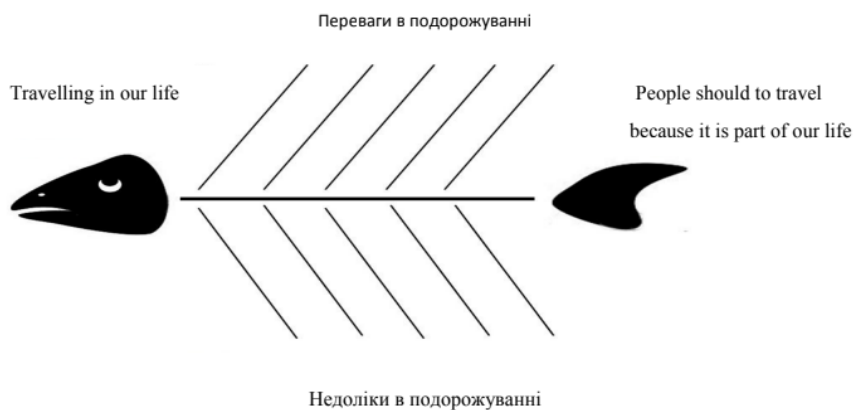
7. Групова робота. Розвиток критичного мислення. Метод «Fishbone»

There are different thoughts about travelling. Some people say travelling has only advantages. Other don't think so

positively. What is your opinion? Ground up.

Клас поділяється на дві групи. Учні I групи складають Mind Map зі словами, які асоціюються з перевагами в подорожуванні. Інша група складає Mind Map зі словами, які асоціюються з недоліками в подорожуванні. Потім біля дошки утворюють схему по методу « Fishbone» та роблять висновок.

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА УРОКУ

1. Метод «Мікрофон».

Now try to express your own opinion and say why people travel. All you need is to complete the sentences in your cards.

1. Most people like to travel _____.
2. Usually they travel _____.
3. When they travel they like to _____.
4. People like to travel because it is _____.
5. Of course sometimes travelling can be _____.
6. And still travelling _____.

2. Рефлексія

T: Now please answer the questions

What did we do at our lesson today?

What did you like the most?

What was easy for you? What was difficult?

3. Підсумок уроку.

It's time to finish our lesson. There is a saying: "The world is the book, and those do not travel, read only one page". Do you agree? That's all for now. Good-bye!

Thank you for your work.

Song: Thank you on this special day

План-конспект уроку
з англійської мови у 9 класі з теми
Holidays. Gifts

Objectives: By the end of the lesson, students will

- access and use information from a variety of resources for different purposes;
- demonstrate listening and reading, and research skills while studying a novel of the teacher's choosing;
- clearly and effectively speak to inform an audience on a specific topic.
- analyze theme and conflict in a novel;
- be able to discuss gift-giving and gift-receiving practices in their culture, through the study of grammar patterns.
- write a descriptive Essay.
- Culture: Gift customs and connections to home
- Vocabulary: Gifts
- Grammar: Active and passive voice phrasing with present perfect and superlatives

THE BEST and THE WORST

- The best gift I have ever been given was...
- The best gift I have ever given was...
- The worst gift I have ever been given was...
- The worst gift I have ever given was...
- Writing: Descriptive Essay
- Reading: The Gift of the Magi by O. Henry

Procedure steps:

I. Warm up and review

Vocabulary Brainstorm:

1. Write the word GIFT on the board.
2. Group students into three and ask students to brainstorm words associated with GIFT.
3. Report out: tell students to write their words on the board and compare.

Interactive Classes:

Idea 1: One student could be the note taker and write the words. The other two students could then write them on the board when finished. Walkabout and compare with other Whiteboard Markers 10 min groups. If teaching online, use breakout rooms.

Idea 2: This could also be a competition to see how many words a group could come up with in 5 minutes. Again, if teaching online, use breakout rooms.

(Example vocabulary: gift, present, returns, purchase, handmade, wrap, unwrap, wrapping, exchange, returns, price, cost, birthday, Christmas, Ramadan, holidays, bows, expensive, cheap, Valentine, secret, surprise, jewelry, money, cash, card, etc.)

II. Presentation

Write or display the following questions and responses. Ask students to copy them or give as a dictation while students write what they hear.

What is best/worst gift you have ever given? The best/worst gift I have ever given was _____. I gave the gift to _____

What is the best/worst gift you have ever been given? The best gift I have ever been given was _____. It was given to me by _____.

Collaborative Conversation

1. In groups of 3-4 students, ask students to answer the questions above.
2. In groups, tell students to select the best and worst gift from the members of their group. Online breakout rooms work well here if you are not teaching face-to-face.
3. Students report out as a class.

III. Controlled Practice

Exercise Gift for a Visitor

1. Ask the class: What are some good gifts to bring back with you? (For example, in the US, candy or t-shirts with local sports teams might be fun gifts to take home.)
2. Individually, tell students to think of the perfect gift for someone visiting them in their native country. However, students need to consider the following constraints... *The gift should:*
 - a. *communicate something about or is typical in some way of your culture;*
 - b. *be easy to transport back home;*
 - c. *costs under \$50 or 50 EUR, and;*
 - d. *be original, different or funny in some way*
3. Dictate the previous constraints again while students write them in their notebooks.
4. Ask students to fill-in-the-blanks drawing from their own experiences.
(This exercise can be expanded whereby students create more constraints).

IV. Free Practice

Presentations

1. Form groups of 3-4.
2. Ask students to find images of their gift using a computer or their mobile phones.
3. Ask students to present their gift by explaining why it would be a good gift and how it abides by the constraints.
4. After each presentation, tell the audience of students to pose some 'What if...' questions.

That's a great gift; however, what if..."

What if your guest is a woman (or a man)?

V. Evaluation/Feedback

Wrap up the class by asking students if they would change their gift based on the feedback.

VI. Application/Closure/Expansion

1. Read some extract from The Gift of the Magi by O. Henry
2. Students could write a 5-paragraph descriptive essay on their gift choice.
3. Students could write a journal about the pros and cons of re-gifting.

План-конспект уроку
Space Travelling (7 grade)

Objectives: By the end of the lesson, students will

- access and use information from a variety of resources for different purposes;
- demonstrate reading and research skills while skimming and scanning the text;
- clearly and effectively speak to inform an audience on a specific topic;
- be able to discuss some situation through the study of verb+preposition collocations;
- create and defend a group project Mind Map.

Procedure steps:

I. Warming up

Brainstorming:

- Do you enjoy travelling?
- What countries have you ever been?
- What countries would you like to visit?

II. Presentation

1. Look at mind map and guess its topic. What is it about? Do you know anything about it?

charity aim	Ilon Mask	Earth orbit	only private citizens aboard
space tourism	3 days		
	Space X Company		
16 September, 2021	Crew Dragon	https://en.wikipedia.org/wiki/Inspiration4	
575 km high			

2. Check your ideas in Wikipedia and listen to one of your classmate's report

Inspiration4 was a human spaceflight mission in 2021, operated by SpaceX on behalf of Shift4 Payments CEO Jared Isaacman.

The mission launched the Crew Dragon Resilience on 16 September 2021 at 00:02:56 UTC from the Florida Kennedy Space Center's Launch Complex 39A atop a Falcon 9 launch vehicle, placed the Dragon capsule into low Earth orbit, and ended successfully on 18 September 2021 at 23:06:49 UTC, when the Resilience splashed down in the Atlantic Ocean.

The mission overlapped with the 55th anniversary of Gemini 11, which in September 1966 had an apogee of approximately 1,368 km (850 mi), the highest Earth orbit ever reached on a crewed flight. The Inspiration4 flight reached an orbital altitude of approximately 585 km (364 mi), the highest achieved since STS-103 in 1999 and the fifth-highest Earth orbital human spaceflight overall.

Inspiration4 was the first human spaceflight to orbit Earth with only private citizens on board. The mission promoted and raised money for St. Jude Children's Research Hospital. The crew and mission intended to raise upwards of US\$100 million to expand St. Jude's childhood cancer research. As of 28 January 2022, around US\$200 million has been raised, substantially more than the target amount.

III. Controlled Practice

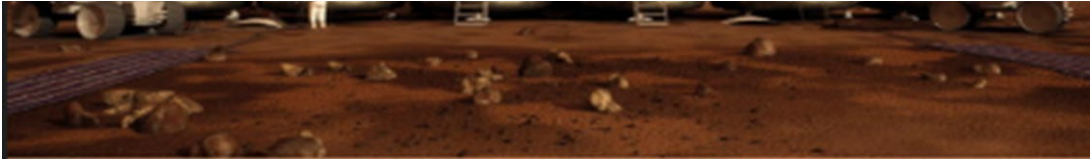
1. Pre-reading tasks

- Would you like to travel to another planet? Why/why not?

- Look at the title of the text and guess what is it about?
- What facts do you know about Mars? (entry tickets: students' home task for this lesson was to find out some facts about Mars)
- Pay attention to the words

Proper names	scientific terms	
Mars	carbon dioxide	вуглекислий газ
Earth	oxygen	кисень
Antarctica	ultra-violent radiation	ультра фіол. радіація
Mars Rover	gravity	сила земного тяжіння
	solar power	сонячна енергія
	liquid form	рідка форма

2. Reading the text for skimming in order to get a general overview of the material.

The Mars One project is planning to send people to Mars to live there permanently. The idea of living on other planets clearly appeals to a lot of people, because over 200,000 individuals want to take part in the mission. But how will the settlers adjust to the conditions on Mars? Here are some of the problems they will face.

- The atmosphere consists of 95% carbon dioxide and almost no oxygen.
- The settlers will have to cope with very low temperatures (similar to Antarctica) and very high levels of ultra-violet radiation.
- Gravity is only 38% of that on Earth. We need to learn more about the effects that would have on their bodies.
- Mars Rovers have already searched for water on Mars but have found none that is in liquid form.

The plan is to send another Rover to Mars in 2018. Its job will be to prepare for the arrival of the first four settlers in 2025. It will construct 'houses' for the inhabitants, with a supply of fresh air, water and solar power. After that, four more settlers will arrive every two years. How long will the settlers stay? Nobody knows. The volunteer settlers will get a 'one-way ticket'. It may be possible to bring them back to Earth at some point in the future, but there is no guarantee!

Read the text again using INSERT method for scanning.

Students will use the following symbols (check mark, -, ?, and +) to code the text. This will help students monitor what they are comprehending in the text, and what they may need to take a closer look at.

✓	Confirm what you already knew I KNEW THAT
-	Contradicts what you thought THOUGHT DIFFERENTLY
?	Confuses you I DON'T UNDERSTAND THIS
+	Something new I DIDN'T KNOW THAT

3. Post-reading exercises :

- Look at verb+preposition collocations in the text. Find six more (2 with **for**, 1 with **about**, 1 with **of**, 1 with **to** and 1 with **with**)

- Complete the sentences with the words below. Use dictionary to check your answers if you need to.

about	apologised	asked	laugh	of	with

- I _____ for late arrival.
- Dad complained _____ the noise from the neighbours.
- I've often dreamt _____ flying to the Moon.
- We finished our meal and _____ for bill.
- Don't _____ at your little sisiter. It isn't kind.
- Can you help me _____ my science homework?

- Some verbs can be followed by more than one preposition, sometimes with a slight change in meaning e.g. *shout at/shout to*, *agree with/agree to*. Be attentive and circle the correct preposition to complete the sentences:

- Have you ever heard **of/about** wearable gadgets?
- Have you ever heard **of/about** John's new job?
- She has got to care **for/about** her elderly mum.

- b. I don't care **for/about** money.
- 3 a. You look worried. What are you thinking **about/of**?
- b. What do you think **about/of** your new dress?
- 4 a. Throw the ball **at/to** me!
- b. It was unkind to throw the ball **at/to** the dog!
- 5 a. I write **to/about** my penfriend about once a month.
- b. I wrote **to/about** my holiday on my blog.
- 6. a. My teacher agreed **with/to** my request to leave early.
- b. I don't agree **with/to** you.

VII. Free Practice

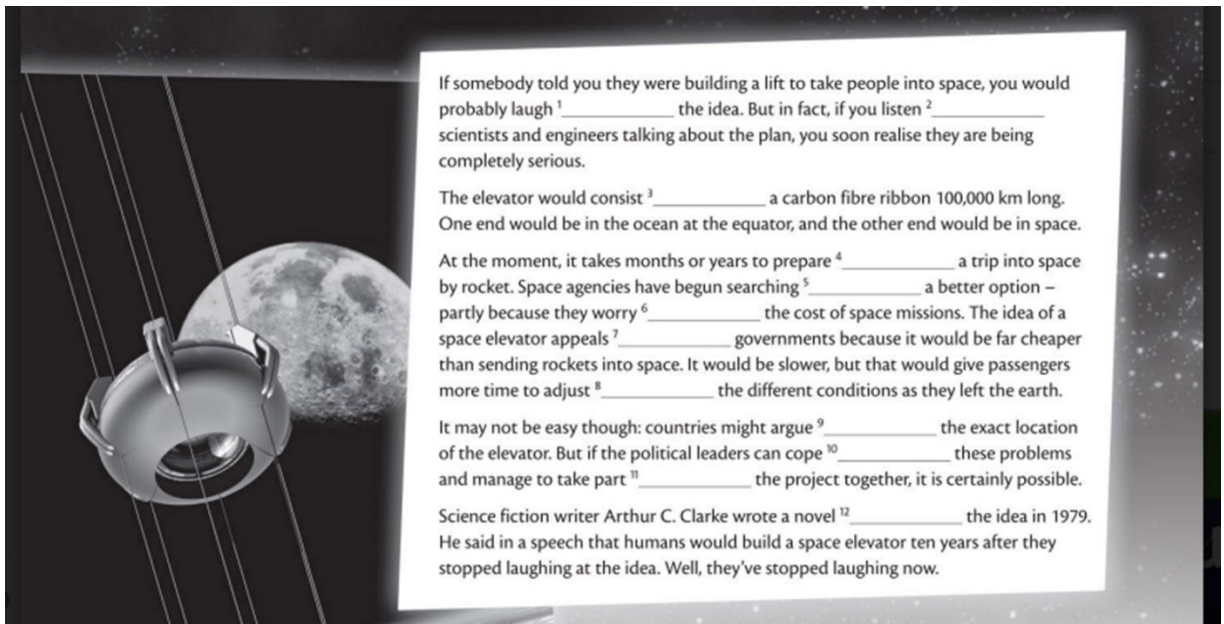
Work in pairs

Complete the sentences with the correct preposition. Then work in pairs to ask and answer the questions. Give extra details if you can.

1. What kinds of things do you worry _____?
2. When did you last argue _____ someone? Who? What _____?
3. Have you ever complained _____ anything in a restaurant or shop? What was the problem?
4. What kind of music do you listen _____?
5. When did you last take part _____ a race? How did you do?
6. If you were going to write a letter _____ someone famous, who would it be? Why?

Work in groups

Work in groups for completing the text with the prepositions **about, at, for, in, of, to, with**. You will have to use some prepositions more than once. Then make a group project mind-map *Lift to take people into the space*

VIII. Evaluation/Feedback

Discussion

- What do you think about space travelling now?
- Would you like to join? Why?
- Have you heard about NASA's Mars Exploration?
- Have you known about SEND YOUR NAME TO MARS program?

<https://mars.nasa.gov/participate/send-your-name/mars2020/>

The screenshot shows the NASA 'Send Your Name to Mars' website. At the top, it says 'SEND YOUR NAME TO MARS' and 'NASA'. Below that, there are navigation tabs: 'Name', 'Boarding Pass', 'Maps', 'Frequent Flyer', and 'Learn'. A counter shows '201861773'. The main heading is 'FIRST NAME' and 'LAST NAME'. Below that are fields for 'LOCATION', 'POSTAL CODE', and 'EMAIL'. There is a 'SEND MY NAME TO MARS' button and a section for 'ALREADY SUBMITTED?' with links to 'Get your boarding pass' and 'Check your frequent flyer account'.

